

ACC. NR. M. 7575 : 1-25.

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *folkskolebarn*
Härad: *N. Möre* Adress: *i Kalmår*
Socken: *Kalmår* Berättat av:
Uppteckningsår: *1941* Född år *i*

Pranar och värfundagen.

s. 1-25

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

H. L. 14
L. W. F. 37.

Skriv endast på denna sida!

Ms. 7575:1.

Kranen och Vårfudagen.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKLIVS-
ARKIV

Karna Pettersson
Klara 5c

Marie Beträddelsdag kallas med ett gammalt namn för vårfudagen. Den dagen firar vi hemma hos oss. Denna dag kallar vi för krondagen. På vårfudagsaftonen kommer kranen och ger oss godisaker. Dessa saker kallas kran-götter. Presenterna läggs kranen inomhus och därför brukar vi ha skyddet öppet, så att kranen kommer in. En del år brukar jag få godisakerna i skum-panna eller också hänger det en pråse vid sängkanten, som det står skrivet

M. 7575:2.

ja, att den är från hvarn. Presenter-
na brukar vara kola, chokladflaskor,
chokladpyroliner, påskägg och andra
godisaker.

På vörpudagsaftonen brukade
jag, när jag var mindre, gå och läg-
ga mig, innan vi behödde kända lam-
pena. Annars fick jag ingenting av
hvarn.

På vörpudagen brukar vi få
väfflar och därför kallas dagen och-
så för väffledagen.

Minna föräldrar heter Erik Nils-

M. 7575:3.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKLIVSARKIV

son och Sigrid Nilsson. Min pappa är
vaktmästare. På mina föräldrars barndoms-
tid brukade man på vårfrudagsaftonen
hänga skumponerna vid sängkanten el.
der någon annanstans. De barnen, som
hade varit snällast under året, fick
mest i sina skumponer. Men en del
gångar kunde det ligga en knoppkaka
eller ett kallt potatis i skumponerna. Då
låg gottena i skona iskallt. Om den,
som som kom sist i säng på kvällen,
sades, att han fick han av kranen
i sin säng. Då den tiden fick man

M. 7575:4.

inte så många presenter var. för det
fanns så många syskon i varje familj.

På vårfrudagen brukade man
gå vafflar, t. ex. till eftermiddagskaffet.

(Reproduktion).

Tranan och Vårfrudagen.

Marie Betädelaredagen kallas med ett gammalt namn Vårfrudagen.

Den brukar vi fira här med följande seder.

På kvällen innan Vårfrudagen får vi på och lägga oss mycket tidigt, för att tranan skall hinna med allting. Vi kallar den dagen, också för Trandagen. På Vårfrudagen får vi gedsaker och presenter. Vi kallar dessa presenter för tran-

(Gustaf Jonsson)

M. 7575:6.

gott. Dessa presenter kommer
från en med sent på kvällen.

Det att från en skall in, öppnas
vi rentilen på kvällen.

När från en har kommit in, så flyger
hon omkring i rummet med
våra presenter. När hon har flugit
omkring en stund, går hon och
lägger ned godiserna i skåporna
eller skåpa.

På kvällen brukar vi få
voffas. Utland håller vi denna
dagen därför "voffledagen".

Ne skall jag berättat hur min
mamma firade frändagen.

Min mamma bodde vid gränsen
mellan Småland och Blekinge.

De också firade frändagen
liksom vi, men de hade de
inte så bra som vi nu har
det. De fick också gå och
läppa sig särskilt tidigt på kväl-
len. På kvällen kom frönan till
dem med fullkottar, horn och
mystan och ibland när de hade
 varit skygga, så kunde det

M. 7575:8.

hända, att de fick stora knadar
under läcket.

M. 7573:9.
Tranan och Yarfudagen.

Marie Bjelidsledag

kallas med ett gammalt namn
för Yarfudagen. Den dagen bu-
kar vi få hemma hos oss. Vi
kallar också den dagen för
brandagen. På natten till den
dagen kommer tranan med
godisaker. Det som vi får av tra-
nan, kallar vi för brangott.

På kvällen brukar
min bror och jag hänga upp
våra skumpon vid sängen, och

Brigit Carlsson

M. 7575:10.

så brukar vi putsa våra skor,
så att de är riktigt blanka, när
kranen kommer. Vi lägger oss
tidigt tidigt, så att vi kan
gå upp tidigt på morgonen och
se vad vi har fått av kranen.
Men vi får inte glömma att
öppna skyddet, så att kranen
kan komma in.

På morgonen när vi
vaknar, springer vi genast upp
och kollar, vad vi har fått. I en
skumpar kollar jag kolan och sko-

N. 7575:11.

klad och i den andra ett stort
apelsin. I var sko ligger fem-
tio öre därige fram på dagen
lyder mamma på soffor.

Mamma och pappa,
som är härifrån Skalmor, fira
de brandagen, när de var barn,
likadant, som vi fira den nu.

Ms. 7575 : 12.

Tranan och våfrudagen.

Marie Beckölsledag kallas

med ett gammalt namn för
våfrudagen eller vaffeldagen.

På natten för våfrudagen kom-
mer tranan med godaaker, som
kallas hangotten. därfö^r hänge^r
vi vgr^r stumprorna på kvällen.

Och på våfrudagensmorgonen
finns det choklad och karameller
i stumprorna. Kvällen fö^r
våfrudagen brukar jag lagga
mig, innan gathyckorna ländas.

Anna Andersson

UNIVERSITETSBIBLIOTEK
SÖDERSTRÖM
1917

M. 7575:13.

Da vårfrudagen får jag voffas.

Min mamma heter Svinga Maria
Andersson och min pappas heter
Sten Erik Andersson. Han
är och handlar. Han mamma
och pappas alla små, kallades
vårfrudagen för vårfrudagen. Da
fick barnen singa framgott.

M. 7575:14.

Gunde Nilsson.

Ströman och Vårfredagens

Vi brukar i mitt hem

att inte fira Vårfredagens eller Vårfredagsaftnen på något särskilt sätt. Något annat man på dessa dagar må är t. ex. ~~handla~~ handagen. Ströman brukar komma med godis och presenter till oss. Vi skall dessa presenter för "kännet". Vi får dem, genom att framan lägger dem i skumparna. Den lägger presenterna inomhus. Den gömmer dem i skumparna. Vi brukar få choklad och andra godis. Det är ingen, som klär ut sig hos oss. Vi klär inte ut oss eller överlämnar presenterna. Vi låtas heller inte alls vi ska få smaka riset. Man skall lägga

Ms. 7575 : 15-
1957

sig kändigt dessa kvällen. Jag vet inte, varför
man skall säga sig kändigt då. Vi brukar känna
om som kommer först i sång den kvällen.
Vi brukar inte göra något med den, som kommer
sist, ej heller kalla honom för något. Trandrar
brukar vi inte skriva till varandra, därför kan
jag inte beskriva ett sådant. Vi springer ej heller
omkring med dem. Någon särskild mat brukar vi
inte äta på arbetsdagen. Jag känner inte till något
annat än dessa dagar.

Min mamma heter Margit Nilsson
och min pappa David Nilsson. Min pappa är byggnadsarbetare.

De hade samma arbetsställe som vi, när de ^{var} små.

N:o 7575:16.
denne 16. Johansson.

Tranan och vårpudagen.

Vi brukar i mitt hem inte

gå på vårpudagen eller vårpudags-
aften på något särskilt vis. Vi brukar
kalla vårpudagen för trandagen. Tra-
nan brukar komma med gott. Vi kalla
den frångott. Vi får den genom att gå
bollen länga upp en skumma på
dörhandtaget. Tranan lägger den
inombes. Den lägger den i en skum-
ma. Vi brukar på små sockerägg, som
vi kallar frångägg, och ett stort

M. 7575:17.

fragsägg med gott i. Det är ingen,
som klär ut sig, och ge oss frångottena.
och ska lägga sig särskilt tidigt
denna kväll. Vi får inte se på honom,
när han överlämnar gotterna. Vi brukar
ej skriva frambes. Vi äter ingen
särskild mat på värfvudagen.

och när heder chgda Johans-
son och han tillskärvarakademien. och
för heder Gustaf Johansson och har
skomatruer. Pappa har läst sig ~~den~~
av sin far och mor i Blekinge.

M. 7575:18.

Rune Selvarson

Ströman och Tjänfudagen.

Vi brukar i mitt hem föra Tjänfudagen eller ^öanförudags-
aftnen på ett särskilt sätt. Vi brukar kalla den
~~den~~ dagen för handagen. Ströman brukar komma
med godaker på handagen. Dessa presenter
kalla vi för handgift. Vi för presenterna på
anförudagsaftnen. Ströman lägger godakerna
i skorna, och i gengäld får vi lägga bröd
i skorna. Vi brukar lägga oss tidigt den kvällen,
därför att man annars skrämmes bort barnen.
Vi brukar ej kända om vem som kommer först
^{i vägen,} och därför vet jag ej, vad man ^{håller} den, som kommer

M. 7575:19.

visk i säng. Det är ingen, som klär ut sig och
ger oss presenter, och därför kan jag ej heller
beskriva, hur han ser ut. Vi skrider ej frambror
hills varandra, och ej heller vet jag, hur de se
ut. Vi äter ej någon särskild mat på söndagen.
Jag känner ej till något annat om dessa ^{dagars} ~~stättas~~

Mina föräldrar heter Eren. Olof Eken som
och fru Hanna Eken som. Min far har varit
lambarebore, men nu är han maskinbore.
De har också tillkommit dessa seder i sin
barndom, men jag vet ej om de har lärt sig
dem!

M. 7575:20.

088c 6 nos.

Tranen och Vårfrudagen.

Vi brukar inte hemma sitta

Vårfrudagen eller Vårfrudagsafton på

mågot särskilt sätt. Vårfrudagen

håller vi i Svandagen. Tranen brukar

komma med godis och matten mellan Vårfrudags-

afton och Vårfrudagen. Vi håller dessa

fröken på hangoff. Vi får dem på så

sätt, att fröken på matten lägger dem i

skorna. Tranen lägger dem i maffhus, den

brukar, och hon lugt gräver dem i skorna,

fluga dessa, så att de skär i halsen -

Ms. 17575 : 22.

Min þogga án hugðar.

gæðlaðar þefar. Min þóððar þar

gæð þóððar í ein þarðar.

Öð þar þóð þar ein þóððar.

Þar þessa þóð þig þar vel þar

in þe.

№ 7575:23.

Isen Engdell

Tranan och Vårfudagen

Vår family firar Vårfudagen

angest på samma sätt, som de flesta familjer
nu gör här i Halmås. Vårfudagen kallas vi i
allmänhet för Tranadagen. För det mesta brukar
Tranan komma med godskäret hos oss. Vi kal-
lar godskärena, som vi får, för bangott. Tranan
vi gör och lägger oss, så hänger vi skumproror
på ett särskilt ställe. Där brukar Tranan lägga
gotten. Tranan lägger dem inomhus för det
 mesta. Under husvådduken lägger hon det inte,
för då kan det masas. Inte heller gömma hon det,

Ms. 7575: 34.

för de kan det vara borta på morgonen. Det är
ingen, som klär ut sig. Men på natten, när vi
sover, går mamma eller pappa upp och stoppar
i skumponna. Ingensting säger de, när de lägger
i det, utan de går och lägger sig eller. Talande
händer det, att vi har varit stiga, och de lig-
ger det ett vis i skorna. Då blir vi beskrivna
och börja fusa. Stellt lyckas mamma och
pappa, att vi skall lägga oss tidigt. Vi skiver
inga handlingar till varandra. Vi ~~stannat~~
är verkligen mat på Vårfrudagen.

Min pappa är också knäslare i J. O. G. T. -logen

och arbetar på ett kårkontor, där de har lärt sig

M. 7575:25-

Juon Engdahl

JUON ENGDAHL
POLINKA

olenn kannelvängia, viel varken mormor
eller farfar.